

Wywiad z osobą uzależnioną od alkoholu¹

Przeznaczenie narzędzia:

Etap I (1b) – Ocena / Diagnoza (Pogłębienie wiedzy o sytuacji związanej z problemem osoby/ rodziny)

Zastosowanie narzędzia: *obligatoryjne*

Rodzaj narzędzia: *specjalistyczne*

Wypełnia: *pracownik socjalny z Klientem*

Sygnatura: *OS_I_15*

1. Imię i nazwisko osoby, z którą przeprowadza się rozmowę _____

2. Przez kogo i kiedy był/a P. zdiagnozowany/a w kwestii uzależnienia od alkoholu?

/adres placówki, instytucji, imię i nazwisko terapeuty, bieglego rok diagnozy, wynik diagnozy/

3. Czy kiedykolwiek w przeszłości uczestniczył/a P. w terapii odwykowej?

/jakiej, gdzie, kiedy, z jakim skutkiem/

4. Z jakiego powodu zgłosił/a się P. do OPS?

/dlaczego teraz, jak radzi sobie z trudnościami, czy obecnie korzysta z terapii – jakiej/

5. Czy identyfikuje się P. z problemem alkoholowym?

/dlaczego tak lub dlaczego nie/

6. Jak wyglądało spożywanie przez P. napojów alkoholowych w ostatnim roku?

/proszę pozyskać możliwie jak najwięcej informacji dotyczących częstotliwości picia, ilości wypijanego alkoholu, sposobu jego spożywania, ewentualnych ciągów, samopoczucia po spożyciu alkoholu/

¹ Narzędzie zostało opracowane przez Zespół ds. narzędzi pracy socjalnej.

7. Czy aktualnie spożywa P. napoje alkoholowe – jakie, jak często?

W jaki sposób spożywa P. napoje alkoholowe, z kim i w jakich okolicznościach?

Jak P. reaguje na spożywane napoje alkoholowe?

8. Jaka jest P. sytuacja zdrowotna?

/proszę uwzględnić wszystkie informacje o stanie zdrowia min. choroby somatyczne, zaburzenia nastroju, a także dane o dolegliwościach tj. bezsenność, bóle głowy, ogólny niepokój, nadmierne pocenie się ciała, trudności w koncentracji/

9. Jaka jest P. sytuacja zawodowa?

- ☐ osoba pracująca /rodzaj umowy/ – ☐ umowa o pracę, ☐ umowa zlecenie, ☐ umowa o dzieło
 - ☐ osoba niepracująca – ☐ bezrobotna, ☐ poszukująca pracy, ☐ nieaktywna zawodowo
 - ☐ rencista
 - ☐ emeryt
 - ☐ inna – jaka? _____
-

10. Jaka jest P. sytuacja materialna?

/źródła dochodu i miesięczna wysokość netto w poprzednim miesiącu, posiadane długi i zobowiązania – jakie, w jakiej wysokości/

11. Jaka jest P. sytuacja mieszkaniowa?

/proszę uwzględnić opis i ocenę tej sytuacji w taki sposób jak widzi ją Klient/

12. Czy w związku z P. uzależnieniem od alkoholu pojawiły się problemy w P. sytuacji zdrowotnej, zawodowej, materialnej, mieszkaniowej, czego one dotyczą?

/proszę uwzględnić wszystkie zgłaszane przez Klienta problemy i jego sposób ich rozumienia/

13. Czy członkowie rodziny odczuwają skutki P. uzależnienia – jeżeli tak, to jakie?

/proszę uwzględnić pogląd klienta na odczuwanie przez rodzinę skutków jego uzależnienia/

14. Na czyje wsparcie może P. liczyć w procesie zdrowienia i na czym ono może polegać?

/jeżeli nie może liczyć na wsparcie to dlaczego/

15. W czym ma P. największe trudności i dlaczego?

/proszę odnieść się do procesu leczenia: rozpoczęcie abstynencji, samo leczenie, „wpadki”, utrzymywanie abstynencji u osób, które podejmowały wcześniej leczenie/

16. Co chciałby/aby P. zmienić w swoim życiu i jak może P. tego dokonać?

/proszę uwzględnić wszystkie oczekiwania dotyczące możliwej pomocy w tym zakresie oraz osób, które miałyby się do tego przyczynić/

/to jest miejsce przeznaczone na inne pytania i odpowiedzi, które wyniknęły w czasie wywiadu i mogą mieć znaczenie dla rozpoznania sytuacji Klienta oraz jego możliwości i zasobów oraz ograniczeń i barier odnoszących się do poprawy tej sytuacji/

Podpis pracownika socjalnego _____

Wnioski pracownika socjalnego i propozycje dalszych działań

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. There are no margins, text, or other markings present.

Data sporządzenia _____

Podpis pracownika socjalnego _____

INSTRUKCJA

1. Cel narzędzia

- Opis i analiza sytuacji życiowej: zdrowotnej, zawodowej, finansowej, rodzinnej i mieszkaniowej osoby uzależnionej od alkoholu.

2. Grupa docelowa

- Narzędzie odnosi się do osób zdiagnozowanych jako uzależnione od alkoholu – do kobiet, mężczyzn, pełnoletnich osób w różnym wieku.

3. Sposób wykorzystania

a) okoliczności w jakich stosuje się narzędzie

- Wywiad z osobą uzależnioną od alkoholu przeprowadza się **obligatoryjnie** po wcześniej przeprowadzonym Wywiadzie – rozpoznaniu sytuacji, jeżeli w jego trakcie rozpoznano, że Klient (lub członek rodziny) jest uzależniony od alkoholu i jego uzależnienie jest istotną lub główną przyczyną trudnej sytuacji Klienta (rodziny).
- Aktualizacja wywiadu zależy od decyzji pracownika socjalnego. Wskazane jest jednak skorzystać z niej zawsze wtedy gdy nastąpiła istotna zmiana w sytuacji zdrowotnej Klienta lub innej ale mającej związek z sytuacją zdrowotną. Porównanie danych z dwóch wywiadów przeprowadzonych w dłuższym odstępie czasu (np. po roku) może stanowić materiał istotny dla pracy socjalnej z Klientem

b) zastosowanie pytań

- Dowiadujemy się, jak osoba uzależniona do tej pory radziła sobie z trudnościami, czy podejmowała leczenie, kto jej pomagał, dlaczego dotychczasowe sposoby nie są lub przestały być efektywne oraz co się wydarzyło, że przychodzi w tym momencie i czy widzi szanse na rozwiązanie swoich trudności.
- W pytaniu o sytuację zdrowotną pracownik socjalny winien uzyskać maksymalną ilość informacji – od tych o chorobach somatycznych podstawowych i współistniejących, poprzez zaburzenia nastroju, po informacje dotyczące bieżącego samopoczucia.
- Pracownik socjalny w pracy z osobą prowadzącą nietrzeźwy styl życia winien zmierzać do jak najszybszego rozpoznania jego sytuacji zdrowotnej – uzyskania diagnozy i regularnego kontaktu klienta z wyspecjalizowanym terapeutą i/lub grupą samopomocową. Wywiad dotyczy osób zdiagnozowanych, gdyż tylko w tych przypadku możemy mówić o osobach uzależnionych od alkoholu.
- Zebrane informacje dotyczące sposobów picia, reakcji na alkohol, sytuacji zdrowotnej, finansowej, mieszkaniowej i innych, służą klientowi i pracownikowi do stworzenia planu pomocy opartego na zasobach zewnętrznych i wewnętrznych oraz do zobaczenia i konfrontacji strat związanych z chorobą alkoholową i korzyści jakie płyną z abstynencji.

c) na co warto zwrócić uwagę

- Szczególnie warto zwrócić uwagę na świadomość uzależnienia i jego skutków dla niego samego i dla najbliższego otoczenia.
- Istotne są również przyczyny na które wskazuje klient jako źródło uzależnienia, gdyż mogą one wskazywać obszary szczególnych trudności, które powinny być poddane dalszemu rozpoznaniu.

d) informacje dodatkowe

- Przed wywiadem należy poinformować Klienta o konieczności jego przeprowadzenia oraz o celu tego wywiadu.
- Klient jest podmiotem postępowania metodycznego pracownika socjalnego i to on odpowiada na pytania zawarte w wywiadzie.
- Wnioski pracownika socjalnego i propozycje dalszych działań są spisywane samodzielnie przez pracownika socjalnego tzn. po wywiadzie i bez udziału Klienta. Odnoszą się tylko do tego, jakie techniki diagnostyczne planuje jeszcze zastosować/ wykorzystać pracownik socjalny w pracy z Klientem przed przejściem do kolejnego etapu lub podetapu metodycznego postępowania (a więc także jakie narzędzia pracy socjalnej chce wykorzystać), lub że wspólnie z Klientem przechodzą już do kolejnego podetapu metodycznego postępowania oceny/ diagnozy (1c) bez potrzeby pogłębienia informacji o problemie klienta przy użyciu fakultatywnych narzędzi specjalistycznych (przynajmniej w danym momencie). Wnioski pracownika socjalnego i propozycje dalszych działań **nie są** oceną sytuacji dokonywaną przez pracownika bez udziału klienta, gdyż ocena sytuacji następuje wspólnie z wykorzystaniem narzędzia *Diagnoza – ocena sytuacji*.